

AALBORG UNIVERSITET
Bestyrelsesmøde: 2-20, 15/4 2020
Pkt.: 4
Bilag: E

*(Fortroligt – udsendes kun til bestyrelsen.
Offentliggøres efter mødet)*

Statusredegørelse 2019

for Aalborg Universitets strategiske rammekontrakt 2018-2021

Statusredegørelsen og den ajourførte handlingsplan dokumenterer institutionens arbejde med at realisere målene i den strategiske rammekontrakt.

Aalborg Universitet har følgende mål i kontraktperioden 2018-2021:

1. Bidrage til løsning af globale udfordringer gennem en styrket tværvidenskabelig forskningsindsats
2. Styrket fundament for excellent forskning gennem målrettet rekruttering og fastholdelse af fremtidens dygtigste forskere
3. En relevant og fremtidsorienteret uddannelsesportefølje af høj kvalitet
4. Højt læringsudbytte gennem en øget studieintensitet
5. Styrket kvalitet af uddannelserne gennem digitalisering af AAU's læringsmodel PBL (Problembaseret Læring)
6. Mere viden til verden gennem øget omsætning og formidling af forskningsbaseret viden til det omgivende samfund

Strategisk mål 1

Bidrage til løsning af globale udfordringer gennem en styrket tværvideenskabelig forskningsindsats

For at gøre erfaringer med og opbygge viden om tværvideenskabelig forskning og for at styrke den strategiske forskning på AAU igangsættes fem tværvideenskabelige forskningsprojekter.

Institutionens vurdering af det strategiske mål

De tværvideenskabelige forskningsprojekter er nu i henhold til projektplanen midtvejs. I den forbindelse er der gennemført en systematisk midtvejsevaluering. På baggrund af resultaterne af midtvejsevalueringen vurderer AAU, at der er planmæssig fremdrift i de faglige aktiviteter i projekterne, og det strategiske mål forventes at blive opfyldt inden for projektperioden. Der redegøres nærmere for resultaterne af evalueringen under afsnittet væsentlige understøttende aktiviteter.

De fem tværvideenskabelige forskningsprojekter har alle været i stand til at etablere nye udbytterige forskningssamarbejder på tværs af de involverede fagligheder, som hver især bidrager med perspektiver og metoder, der fører til nye tværvideenskabelige erkendelser.

De planlagte faglige aktiviteter i de fem tværvideenskabelige forskningsprojekter følger overordnet de individuelt godkendte projektplaner. Der har været en mindre tidsforskydning i relation til enkelte projekter fx på baggrund af udfordringer med besættelse af videnskabelige stillinger med egnede kandidater (ph.d.-studerende og postdocs) samt mindre udskiftninger i projektgruppernes VIP-stab.

De tværvideenskabelige forskningsprojekter er fortsat i fasen, hvor der indsamles og analyseres data. Der er dog allerede opnået en række delresultater, som løbende er formidlet i form af videnskabelige publikationer. Samlet set har de tværvideenskabelige forskningsprojekter til og med 2019 publiceret 47 BFI-udløsende fagfællebedømte publikationer. De tværvideenskabelige forskningsprojekter vurderes at have et publikationsoutput højere end forventet på dette tidlige stadie i projekterne. Den hyppigste publiceringskanal er peer-reviewed tidskriftsartikler, hvor mere end halvdelen (13 af 22) er optaget BFI-niveau 2 tidskrifter. Samtidig er de tværvideenskabelige forskningsprojekter allerede nået til et punkt, hvor der er grundlag for at søge eksterne forskningsbevillinger, der kan supplere den interne finansiering og dermed yderligere styrke forskningsprojekternes arbejde. Projektdeltagerne har således andel i en længere række ansøgninger om eksternt finansiering, heraf kan 16 ansøgninger indsendt af projektgrupperne direkte kobles til videreførelse af det tværvideenskabelige forskningsprojekt. Ud af de 16 indsendte ansøgninger har otte modtaget bevillinger; heraf kan fremhæves to bevillinger fra henholdsvis EU (Horizon 2020) og Danmarks Frie Forskningsfond.

Væsentlige understøttende aktiviteter

Midtvejsevaluering

Fra medio 2019 til primo 2020 er der gennemført en større midtvejsevaluering af de tværvideenskabelige forskningsprojekter. Evalueringen er gennemført i et samarbejde mellem den direktionsansvarlige og projektleder for indsatsen samt AAU's Forskningscenter for Evaluering. Evalueringen har primært haft fokus på: a) den faglige fremdrift i projekterne og b) de foreløbige erfaringer med det tværvideenskabelige og -fakultære samarbejde.

Midtvejsevalueringen har bl.a. omfattet:

- En fremdriftsrapportering via spørgeskemaundersøgelse blandt projektlederne for de fem tværvideenskabelige forskningsprojekter
- Strukturerede individuelle interviews med alle projektlederne med fokus på erfaringer med tværvideenskabeligt samarbejde, særlige problemområder og foreløbige delresultater

- Interview med formanden for det videnskabelige bedømmelsesudvalg, der udvalgte de fem projekter. Interviewet havde fokus på ægte tværvideenskabeligheds betydning for udvælgelsen
- Strukturerede fokusgruppeinterviews med øvrige projektdeltagere i de fem projektkonsortier med særlig fokus på det tværvideenskabelige samarbejde
- Gennemførelse af analyse med særlig fokus på det tværvideenskabelige samarbejde
- Oversigter over publikationer og fondsansøgninger.

Primo februar blev der afholdt midtvejsseminar med deltagelse af faglige projektledere og projektdeltagere, AAU's Strategiske Råd for Forskning og Innovation, AAU's direktion samt institutlederne. Midtvejsseminaret havde fokus på erfaringsdeling og dialog.

Projekterne har allerede på nuværende tidspunkt frembragt væsentlige nye resultater og erkendelser i forhold til de tværvideenskabelige forskningssamarbejder. De foreløbige erfaringer peger på:

- Der opnås generelt ny synergi og nye indsigter betinget af tværfagligheden
- Mulighed for publicering af tværvideenskabelige forskningsresultater har været en bekymring, som er reel. Det er dog lykket at publicere resultaterne og åbne nye publiceringskanaler for det enkelte forskningsområde
- Den tværvideenskabelige tilgang har muliggjort hjemtag af prestigefyldte fondsbevillinger fx fra EU bl.a. betinget af tværvideenskabeligheden
- Opbygningen af en fælles forståelsesramme med afsæt i de forskellige fagsprog har vist sig at være en udfordring, der skal arbejdes aktivt med for at opnå resultater
- Etablering af tværvideenskabelige samarbejder igennem åbne workshops har muliggjort nye tværvideenskabelige samarbejder mellem forskere og forskningsgrupper uden forhåndskendskab til hinanden.

Promoverings- og formidlingsprojekt

For at udbrede kendskabet og erfaringerne med de tværvideenskabelige forskningsprojekter blev der i 2019 igangsat et promoverings- og formidlingsprojekt.

Der er bl.a. udarbejdet faktaark for projekterne og publiceret artikler på AAU's websted. Artiklerne handler om udfordringerne ved at finde et fælles forskningssprog (SECURE) og overvejelser om, hvordan man etablerer en ægte tværvideenskabelig forskningsgruppe (InterHUB). I 2020 er der planlagt artikler om tværvideenskabelige studenterprojekter afledt af hovedprojektet (Community Drive) samt fortsat udarbejdelse af professionelle præsentationsvideoer for de enkelte projekter.

Ændringer

Ikke relevant.

Dokumentation for udvikling i de fastsatte indikatorer

	Baseline	2018	2019	2020	2021
De tværvideenskabelige forskningsprojekters fremdrift og resultater					
Antal ansøgninger om ekstern finansiering	Ingen baseline		16 ansøgninger er indsendt (8 bevillinger)		
<i>Datakilde: Forskningscenter for Evaluering, AAU; AAU's økonomisystem</i>					
Antal publicerede artikler	Ingen baseline		47 BFI-udløsende fagfællebedømte publikationer		
<i>Datakilde: Forskningscenter for Evaluering, AAU; VBN, Aalborg Universitetsbibliotek</i>					
Opbygning af viden om tværvideenskabelig forskning					Forventet slut-evaluering i 2021
<i>Datakilde: Forskningscenter for Evaluering, AAU</i>					

Bemærkninger til indikatorer

Publicerede artikler

I nedenstående fremgår en oversigt over hvilke publiceringskanaler, der benyttes af projekterne.

BFI udløsende publikationer fordelt på kanal	BFI 1	BFI 2	I alt
Konferenceartikel i proceeding	14	0	14
Tidsskriftartikel	9	13	22
Bog	1	1	2
Bidrag til bog/antologi	2	7	9
Sum	26	21	47

Opbygning af viden om tværvideenskabelig forskning

AAU vil ved kontraktens udløb vurdere, i hvilken udstrækning projekterne har skabt: (1) indsigt i og forståelse for nye fagområder, (2) forpligtende forskningssamarbejde på tværs af fagområderne og (3) resultater, der kan bidrage til at løse store samfundsmæssige udfordringer. Undersøgelsen vil bestå af spørgeskema og interviews med de involverede forskere. Resultaterne fra undersøgelsen skal danne baggrund for konstruktion af en programteori for hvorfor, hvordan og under hvilke omstændigheder tværvideenskabelig forskning fungerer bedst.

Strategisk mål 2

Styrket fundament for excellent forskning gennem målrettet rekruttering og fastholdelse af fremtidens dygtigste forskere

AAU vil nå målet gennem målrettet rekruttering nationalt og internationalt og ved at tilbyde relevante kompetenceudviklingsmuligheder til og talentudvikling af universitetets videnskabelige personale.

Institutionens vurdering af det strategiske mål

AAU Talentplejeprogrammet understøtter talentudvikling og -fastholdelse af særligt udvalgte unge talentfulde forskningsfaglige profiler. De 15 talenter fra første optagelsesrunde går ind i den afsluttende fase af deres individuelle projekter i 2020, mens de ni talenter fra anden optagelsesrunde er nået halvvejs. De individuelle talentprojekter forløber planmæssigt. Dog har der været tidsforskydninger i en række af talenternes projekter pga. forlængede ansættelsesprocesser af kvalificerede ph.d.-studerende og postdocs.

I relation til talentindsatsen kan følgende aktiviteter og resultater fremhæves:

- CV-opbygning ift. publikationslister
- Overgang til professorater (8 af 24 talenter)
- Gennemførelse af formaliseret forskningslederuddannelse
- Praksiserfaring som faglig projektleder med egen forskningsgruppe
- Etablering af tværdisciplinært talentnetværk
- Hjemtag af prestigefyldte eksterne bevillinger, fx Villum Fondens Young Investigator Programme (10 mio. kr.) og tre bevillinger fra Det Frie Forskningsråd (ca. 5 mio. kr. hver).

Internationaliseringsstrategiens to implementerede indsats, Distinguished Professors' Program og International Staff Unit, bidrager efter planen på tredje år til at realisere målet og sikre fremdrift ift. rekruttering af internationale topforskere, der gennem deres tilstedeværelse inspirerer de danske forskere og studerende, samt bidrager positivt til institutternes mulighed for at styrke excellent forskning. Eksempelvis har en distinguished professor på et institut i 2019 bragt sit netværk i spil og banet vejen for yderligere tre amerikanske gæsteprofessorer. Programmet har vist sig som en god måde at få prominente professorer tilknyttet institutterne og derved bringe strategisk vigtig og banebrydende forskning ind i forskningsmiljøerne. Rekrutteringen til Distinguished Professors' Programme ligger stabilt med fem forskere årligt, der typisk er fordelt med en på hver af universitetets fem fakulteter.

International Staff Unit (ISU) fortsætter en positiv udvikling med udbygning af supportfunktionen for universitetets nye udenlandske medarbejdere og medfølgende familier. Dette beskrives yderligere under afsnittet om væsentlige understøttende aktiviteter.

I rammekontrakten følges nøgletallene for andelen af rekruttering af udenlandske medarbejdere samt eksternt hjemtag. Andelen af VIP (ph.d.-studerende, postdocs, adjunkter, lektorer og professorer), der er rekrutteret internationalt, er 31 % i 2019. Der er derved en lille stigning fra 29 % til 31 % i andelen af udenlandske VIP i perioden.

I 2019 realiserede AAU et hjemtag af nye eksterne bevillinger til forskningsprojekter på 750 mio. kr., hvilket var 165 mio. kr. højere end hjemtaget i 2018, svarende til en stigning på 28 %. AAU var dermed stort set tilbage på det høje baseline-niveau fra 2017, hvor hjemtaget var på 756 mio. kr. Det øgede samlede hjemtag skyldtes primært en større stigning ved hjemtaget af *EU-midler* på 83 mio. kr., svarende til 79 % i forhold til 2018, og stigninger i hjemtaget af *statslige midler* og *private midler* på henholdsvis 35 mio. kr. og 47 mio. kr., svarende til 18 % og 27 % i forhold til 2018.

Med afsæt i ovenstående vurderer AAU, at der er en planmæssig fremdrift i realiseringen af det strategiske mål.

Væsentlige understøttende aktiviteter

AAU Talentplejeprogram

En væsentlig understøttende aktivitet under AAU's talentindsats er opbygningen af et tværvideenskabeligt netværk for de forskellige hovedområders forskningstalenter, AAU Talent Academy. Formålet er i højere grad at kunne medvirke til løsning af samfundsproblemer i tværvideenskabelige og tværfakultære projekter. Det er i løbet af 2018 og 2019 lykkedes at etablere et velfungerende netværk talenterne imellem med regelmæssige møder. Der er igangsat en proces, hvor talenterne gradvis overtager planlægning og styring af netværket og de tværfaglige aktiviteter for at sikre ejerskab og videreførelse.

Internationaliseringsindsatser

Internationaliseringsstrategien understøtter det strategiske mål og AAU's tradition for at involvere sig bredt internationalt. Igangværende aktiviteter er Distinguished Professors' Program og International Staff Unit samt tre nye indsatser, der blev igangsat i december 2019.

Distinguished Professors' Program gennemføres på tredje år med det formål at understøtte tiltrækning og fastholdelse af internationale topforskere til AAU. I 2019 blev fem internationale topforskere indstillet til programmet, og ansættelserne forventes gennemført i første halvdel af 2020. Der er typisk tale om 10- til 25 %-stillinger, hvilket har vist sig at være den foretrukne model for topforskerne. Forskerne er typisk tilknyttet universitetet i et til tre år.

International Staff Unit har i 2019 fortsat udviklingen med at sikre en bred supportfunktion for nye udenlandske medarbejdere og medfølgende familier. Enheden har således ansøgt om 425 opholds- og arbejdstilladelser til ikke-EU-borgere (medarbejdere og gæster) og i forlængelse heraf tilbudt onboarding og on-arrival support og service til nye medarbejdere og medfølgende familier (EU-borgere samt ikke-EU-borgere). International Staff Unit har i 2019 afholdt 30 kulturelle og sociale events for internationale og danske medarbejdere med sammenlagt ca. 700 deltagere. I alt er der afholdt 18 kulturtrænings-workshops for såvel danske som internationale medarbejdere med ca. 170 deltagere i alt. For medfølgende partnere til internationale medarbejdere har enheden i 2019 lanceret AAU+1, som er et support-netværk, der hjælper medfølgende partnere med at skabe sig et fagligt og socialt netværk med henblik på at sikre et stærkere fundament for at fastholde AAU's internationale medarbejdere og deres familier. I 2019 er enheden desuden blevet fast track-certificeret, hvilket sikrer både hurtigere og smidigere sagsbehandling samt hurtigere jobstart for nye internationale medarbejdere.

Ultimo 2019 blev der igangsat nye initiativer under internationaliseringsstrategien, der skal afklare og styrke AAU's fremtidige tilstedeværelse i internationale partnerskaber og netværk. Både direktion, fakulteter og institutter inddrages i arbejdet, der gennemføres i 2020 og vil understøtte visionen for AAU.

Desuden er der i 2019 vedtaget en forskningsstøttestrategi med det formål at sikre en sammenhængende supportstruktur for hele AAU. Disse indsatser har til formål yderligere at styrke AAU's deltagelse i europæiske forsknings- og innovationsprogrammer samt øge hjemtaget.

Ændringer

Grundet tidsforskydninger i talenternes individuelle forskningsprojekter har universitetet valgt at udskyde den planlagte evaluering til 2021. Tidsforskydningerne har ikke indflydelse på indsatsens forventede resultater, men betyder, at talenternes projekter afsluttes løbende henover 2020 og 2021.

Dokumentation for udvikling i de fastsatte indikatorer

	Baseline	2018	2019	2020	2021
Styrket talentudvikling					
Forskningscenter for Evaluering, AAU	Ingen baseline	Afventer slutevaluering	Afventer slutevaluering		Forventet slutevaluering primo 2021
Eksternt hjemtag	756 mio. kr.	585 mio. kr.	750 mio. kr.		

Datakilde: Statistik, AAU

Excellent forskning gennem rekruttering					
Andelen af ph.d.-studerende, postdocs, adjunkter, lektorer og professorer, der er rekrutteret internationalt og/eller fra egne rækker		Jf. tabel*			
-	Danske VIP	71 %	70 %	69 %	
-	Udenlandske VIP	29 %	30 %	31 %	

Datakilde: Statistik, AAU

Bemærkninger til indikatorer

Styrket talentudvikling

Den planlagte slutevaluering ved AAU's Forskningscenter for Evaluering af de udvalgte talenter fra første ansøgningsrunde til AAU Talentplejeprogram var oprindeligt planlagt til at blive gennemført primo 2020. Der har været tidsforskydninger i talenternes individuelle forskningsprojekter, hovedsageligt pga. forlængede ansættelsesprocesser af kvalificerede ph.d.-studerende og postdocs. Det betyder, at flertallet af talenterne fra første ansøgningsrunde har fået godkendt forlængelser af deres projekter – og som konsekvens heraf også en senere slutdato. AAU har derfor besluttet at udskyde slutevalueringen til primo 2021. De endelige resultater af slutevalueringen vil derved ikke være tilgængelige i 2020, men først ved rammekontraktens udløb og den endelige afrapportering.

Andel af danske/udenlandske VIP fordelt på stillingskategorier

Andel af danske og udenlandske statsborgere i videnskabelige stillinger, dec. 2019							
% fordeling	Professor	Lektor	Adjunkt	Postdoc	Ph.d.	VIP i øvrigt	VIP i alt
Dansk	77 %	78 %	61 %	45 %	59 %	72 %	(1.536) 69 %
Udenlandsk statsborger	23 %	22 %	39 %	55 %	41 %	28 %	(695) 31 %

Strategisk mål 3

En relevant og fremtidsorienteret uddannelsesportefølje af høj kvalitet

AAU's uddannelsesportefølje skal imødekomme samfundets behov for udvikling og fleksibilitet på uddannelsesområdet, være bæredygtig og fange de studerendes interesse og motivation. AAU vil derfor inden rammekontraktens udløb tilpasse sin uddannelsesportefølje med udgangspunkt i et sæt egen-fastsatte robusthedsprincipper for universitetets uddannelser.

Institutionens vurdering af det strategiske mål

Udvikling af uddannelsesporteføljen

Også i 2019 har AAU justeret uddannelsesporteføljen. Fra at have 230 uddannelser åbne for optag ved indgåelse af rammekontrakten, var 212 uddannelser i 2019 åbne for optag. Ændringen i antallet af uddannelser åbne for optag i 2019 er hovedsageligt begrundet i det politiske krav om at reducere antallet af engelsksprogede studerende i 2018. På baggrund af dette valgte AAU at lukke en række engelsksprogede uddannelser.

Ud over lukning af et antal engelsksprogede uddannelser har AAU i 2019 med beklagelse og efter grundige overvejelser besluttet at lukke sproguddannelser inden for tysk og spansk. Lukningen er nødvendig efter en længere årrække med dalende ansøgtal. En fortsættelse af uddannelser med så lavt et optag ville have givet en række udfordringer på uddannelserne, bl.a. i forhold til at opretholde PBL-studieformen og at skabe et socialt og fagligt berigende studiemiljø. Derudover er en konsekvens af det lave optag, at uddannelserne er underfinansierede, hvilket ikke er bæredygtigt over længere tid.

For at tilgodese arbejdsmarkedets aktuelle og kommende behov for kompetencer har AAU i 2019 ansøgt om og fået godkendt fire nye uddannelser. En bacheloruddannelse i software samt tre kandidatuddannelser i henholdsvis bioprocesteknologi, software og cybersikkerhed.

Udvikling af udvalgte uddannelser på baggrund af robusthedsanalysen

For de uddannelser, der var udvalgt som følge af robusthedsanalysen, har det målrettede arbejde med uddannelsesporteføljen og en universitetsdækkende frafaldsindsats resulteret i betydelige ændringer. Siden indgåelsen af rammekontrakten har AAU besluttet at lukke syv af de uddannelser, der var udvalgt til at have skærpet fokus.

Der har i 2018 og 2019 været gennemført en række fastholdelsesinitiativer. Universitetet har som en af de understøttende aktiviteter igangsat en tværgående frafaldsindsats, der beskrives yderligere under afsnittet om væsentlige understøttende aktiviteter.

Der har både ift. baseline og ift. opgørelsen fra 2018 været en stor reduktion i frafaldet, både generelt på AAU's uddannelser og på de udvalgte¹ uddannelser. Således er frafaldet på bachelor- og professionsbacheloruddannelser faldet fra 21,1 % til 15,8 %, og frafaldet på kandidatuddannelserne er faldet fra 8,1 % til 5,6 %.

På de udvalgte bachelor- og professionsbacheloruddannelser er frafaldet reduceret fra 26,4 % til 17,8 %, og på de udvalgte kandidatuddannelser er frafaldet reduceret fra 8,4 % til 6,9 %. Analyser viser, at frafaldet er reduceret på alle fakulteter. Udviklingen i frafaldstallene viser, at universitetet er godt på vej i arbejdet med at fastholde en større del af sine studerende.

Når det gælder overskridelse af normeret studietid, har Uddannelses- og Forskningsministeriet fastsat et fælles måltal for den gennemsnitlige studietid på normeret tid plus tre måneder. AAU lever op til ministeriets måltal, både når det gælder den gennemsnitlige studietid på alle uddannelser og på de udvalgte uddannelser.

¹ I opgørelsen over frafald og overskridelse af normeret studietid for de udvalgte uddannelser indgår tal for de uddannelser, som er besluttet lukket, da der i en periode fortsat vil være indskrevet studerende på uddannelserne.

For bachelorer og professionsbachelorer er overskridelsen af den normerede studietid steget svagt fra 1,9 mdr. i 2017 til 2 mdr. i 2019 (dog er den faldet ift. 2018, hvor den var 2,1 mdr.), mens den for kandidater på AAU er faldet fra 2,5 mdr. i 2017 til 1,9 mdr. i 2019 (dog er den steget ift. 2018, hvor den var 1,7 mdr.).

Når det gælder de udvalgte bachelor- og professionsbacheloruddannelser, er overskridelsen af den normerede studietid faldet fra 3,6 mdr. i 2017 til 2,8 mdr. i 2019, mens den for de udvalgte kandidatuddannelser er faldet fra 3,1 mdr. i 2017 til 2,3 mdr. i 2019. For begge grupper gælder det, at de nu er kommet under måltallet på 3 mdr.

Væsentlige understøttende aktiviteter

I arbejdet med udvikling af uddannelsesporteføljen er AAU's kvalitetssystem og det heraf følgende løbende arbejde med at sikre kvaliteten og relevansen af uddannelserne en væsentlig understøttende aktivitet. Kvalitetssystemets faste procedurer omkring lukning af uddannelser, udvikling af nye uddannelser og fastlæggelse af adgangskrav og adgangsbegrænsninger, samt den løbende opfølgning på en lang række nøgletal om bl.a. beskæftigelse, frafald og forskningsdækning, er medvirkende til, at uddannelsesporteføljen hele tiden er under udvikling. Det gælder både udviklingen i det konkrete indhold i uddannelserne og udviklingen i hvilke uddannelser, der udbydes på universitetet.

For at mindske frafald på AAU's uddannelser igangsatte universitetet i 2018 et omfattende arbejde med at udvikle en fælles ramme, som består af en overordnet model for fastholdelse og en studiestartsmodel. Der er i 2019 implementeret en lang række af de indsatser, modellerne anbefaler på uddannelser med stort frafald. Til støtte for implementeringen har der været udvalgt en række uddannelser, der har fungeret som cases og har arbejdet mere intensivt med modeller og indsatser. En følgegruppe har fulgt de udvalgte cases og støttet op om arbejdet på de udvalgte uddannelser. Følgegruppen har ultimo 2019 fulgt op på status for implementering af fastholdelsesinitiativer både på disse udvalgte uddannelser og på universitetets øvrige uddannelser.

Opfølgningen viser, at de gennemførte fastholdelsesindsatser i høj grad har taget udgangspunkt i konkrete uddannelsesspecifikke udfordringer med frafald, og at indsatserne ligger inden for rammerne af den overordnede model. Der er eksempelvis arbejdet med at sikre match mellem studerende og uddannelser, forventningsafstemning med de studerende, tydelig kommunikation omkring uddannelsesindhold og karriere, studiemiljø og inklusion, motivation samt tidlig tilknytning til uddannelsen. På mange uddannelser har der været særlig opmærksomhed på at arbejde med indsatser i den tidlige studiestart.

Da studerende på AAU generelt gennemfører deres studier på normeret tid og inden for det nationale mål for den gennemsnitlige studietid på normeret tid plus tre måneder, er der ikke behov for tværgående strategiske indsatser til understøttelse af færdiggørelse på normeret tid. Studietiden på den enkelte uddannelse monitoreres årligt som følge af AAU's kvalitetsarbejde.

Det forventes dog, at såvel indsatsen omkring frafald som indsatsen omkring studieintensitet, som beskrives under strategisk mål 4, vil medvirke til et fald i overskridelsen af den normerede studietid.

Ændringer

Ikke relevant.

Dokumentation for udvikling i de fastsatte indikatorer

	Baseline	2018	2019	2020	2021
Opgørelse af antallet af uddannelser åbne for optag	230 uddannelser	224 uddannelser	212 uddannelser ²		

Datakilde: Uddannelsestal, Kvalitetsenheden, AAU

Frafald på første studieår på de udvalgte uddannelser³					
- Bachelor/Professionsbachelor (udvalgte)	26,4 %	22 %	17,8 %		
- Kandidat (udvalgte)	8,5 %	8,1 %	6,9 %		
- Bachelor/Professionsbachelor (generel)	21,1 %	20,5 %	15,8 %		
- Kandidat (generel)	8,1 %	7,0 %	5,6 %		

Datakilde: Uddannelsestal, Kvalitetsenheden, AAU

Overskridelse af normeret studietid på de udvalgte uddannelser⁴					
- Bachelor/Professionsbachelor (udvalgte)	3,6 mdr.	2,9 mdr.	2,8 mdr.		
- Kandidat (udvalgte)	3,1 mdr.	2,3 mdr.	2,3 mdr.		
- Bachelor/Professionsbachelor (generel)	1,9 mdr.	2,1 mdr.	2,0 mdr.		
- Kandidat (generel)	2,5 mdr.	1,7 mdr.	1,9 mdr.		

Datakilde: Uddannelsestal, Kvalitetsenheden, AAU

² Alle uddannelser åbne for optag pr. september 2020 trukket i uddannelsesdatabase (bachelor-, professionsbachelor-, diplom-, kandidat- og masteruddannelser).

³ Udvalgte uddannelser er de uddannelser, der er udvalgt efter robusthedsanalysen 2016.

⁴ Udvalgte uddannelser er de uddannelser, der er udvalgt efter robusthedsanalysen 2016.

Strategisk mål 4

Højt læringsudbytte gennem øget studieintensitet

AAU vil øge de studerendes studieintensitet ved at tydeliggøre universitetets forventninger til de studerendes arbejdsindsats, samt ved at indføre et minimumsantal undervisnings- og vejledningstimer for alle bachelor-/professionsbachelor- og kandidatuddannelser.

Institutionens vurdering af det strategiske mål

AAU har vedtaget en minimumsmålsætning for antallet af undervisnings- og vejledningstimer. Det er målet, at alle bachelor-/professionsbachelor- og kandidatuddannelser på AAU fra studieåret 2020/21 lever op til de besluttede minimumstimetal. Der er i 2019 arbejdet videre med at omlægge uddannelserne for de uddannelser, der ikke lever op til minimumstimetallet. Ift. baseline er der, som det ses i udviklingen i indikatoren, sket en stigning i andelen af uddannelser, der lever op til minimumstimetallet. I studieåret 2016/17 (baseline) levede 89,5 % af AAU's uddannelser op til minimumstimetallet, og i det seneste studieår 2018/19 levede 94,1 % af uddannelserne op til minimumstimetallet.

Der er sket et lille fald ift. studieåret 2017/18, hvor 97,1 % af uddannelserne levede op til kravet. Faldet er koncentreret på Det Humanistiske Fakultet, som også er det fakultet, der har skullet omlægge og udvikle mest på uddannelserne for at leve op til minimumstimetallet. Med de igangsatte initiativer er det forventningen, at disse uddannelser når at komme i mål, inden minimumstimetallet skal være implementeret i september 2020.

Det er vanskeligt at vurdere udviklingen i studieintensiteten på nuværende tidspunkt, da det endnu ikke er muligt at sammenligne data over tid. Baseline bygger på de data fra Uddannelseszoom, der blev indsamlet i 2018. Der er ikke indsamlet data i 2019. Baseline er opgjort til en studieintensitet svarende til 40 timer om ugen. Det betyder, at der er sket en positiv udvikling ift. den interne studiemiljøundersøgelse på AAU, der var udgangspunktet for, at indsatsen blev igangsat. Det skal i denne forbindelse dog understreges, at det er vanskeligt at sammenligne den opgjorte studietid i AAU's studiemiljøundersøgelse med den opgjorte studietid i Uddannelseszoom, da de spørgsmål, der ligger til grund for undersøgelserne, ikke er formuleret ens.

I 2018 udviklede AAU en studieaktivitetsmodel, som universitetet i 2019 har haft fokus på at implementere. Dette arbejde bliver uddybet i afsnittet om væsentlige understøttende aktiviteter.

Væsentlige understøttende aktiviteter

I november 2018 blev AAU's studieaktivitetsmodel endeligt godkendt, og der blev besluttet en plan for implementering af modellen. Beslutningen indebar, at der fra 1. september 2019 blev iværksat en række tiltag på alle bachelor-, professionsbachelor- og kandidatuddannelser.

Studieaktivitetsmodellen og den forventede arbejdsbelastning på et typisk semester præsenteres for de studerende ved semesterintroduktion på 1. semester. Introduktionen skal som minimum indeholde:

- StudiefORMEN på AAU eksemplificeret gennem aktiviteter i studieaktivitetsmodellen
- Information om, hvilken arbejdsindsats AAU forventer af de studerende – herunder forventet spidsbelastning i perioder (et fuldtidsstudie indebærer i gennemsnit 43-48 timers arbejde pr. uge)
- Information om, hvordan de forskellige aktiviteter i studieaktivitetsmodellen spiller sammen på den konkrete uddannelse
- Information om studerendes ansvar for egen læring
- Information om, hvilke studieaktiviteter underviserne organiserer
- Information om, hvilke studieaktiviteter studerende selv har ansvar for at organisere.

Til at understøtte arbejdet har AAU udarbejdet foldere om studieaktivitetsmodellen og dens anvendelse, film om formål med og anvendelse af modellen, en studieaktivitetsmodel i forskellige versioner og Excel-værktøj til beregning af den forventede arbejdsbelastning på et konkret semester.

Erfaringsopsamlingen fra den første anvendelse af studieaktivitetsmodellen viser, at man særligt på bacheloruddannelserne har taget studieaktivitetsmodellen i anvendelse. På kandidatuddannelserne har der ikke været en systematisk brug af studieaktivitetsmodellen. Der vil derfor til den kommende studiestart i 2020 være yderligere fokus på anvendelsen af studieaktivitetsmodellen på kandidatuddannelserne, da der på kandidatuddannelserne kan være studerende fra andre uddannelsesinstitutioner, der ikke tidligere er blevet præsenteret for modellen.

Det er forskelligt, i hvilke sammenhænge og hvordan dialogen om studieaktiviteter og tidsforbrug er foregået, men der har bl.a. været følgende aktiviteter i forbindelse med introduktionen til studieaktivitetsmodellen:

- Plakat med studieaktivitetsmodellen til alle grupper ved semesterstart
- Præsentation ved semesterintro, på semestergruppemøde eller til introduktionsforelæsning
- Præsentation af Excel-værktøj for undervisere.

Der undervises i studieaktivitetsmodellen og det medfølgende Excel-værktøj på et af de obligatoriske moduler på Adjunktpædagogikum. Dette skal sikre underviserne en løbende introduktion til studieaktivitetsmodellen, således at det fremover bliver et værktøj, der anvendes bredt på universitetet.

Ændringer

Ikke relevant.

Dokumentation for udvikling i de fastsatte indikatorer

	Baseline	2018	2019	2020	2021
Minimumsantal undervisnings- og vejledningstimer					
Andel af bachelor-, professions- bachelor- og kandidatuddannelser, der lever op til min.-timetallet for det gns. antal undervisnings- og vejledningstimer pr. semester på hhv. 150 timer for bachelor-uddannelserne og 110 timer for kandidatuddannelserne	89,5 % af de i alt 220 indberettede uddannelser i studieåret 2016/17	97,1 % af de i alt 208 indberettede uddannelser i studieåret 2017/18	94,1 % af de i alt 202 indberettede uddannelser i studieåret 2018/19		
<i>Datakilde: UFM's timetalsregister</i>					
Studieaktivitet					
Måling af de studerendes vurdering af det samlede typiske tidsforbrug (median) på undervisning, forberedelse/selvstudier og evt. praktik		40 timer pr. uge			
<i>Datakilde: Uddannelseszoom, UFM</i>					

Strategisk mål 5

Styrket kvalitet af uddannelserne gennem digitalisering af AAU's læringsmodel PBL (Problembaseret Læring)

AAU udarbejder og implementerer en handleplan for digitalisering af uddannelserne med det mål at udvikle og forny PBL som læringsmodel i tråd med den øgede digitalisering af samfundet.

Institutionens vurdering af det strategiske mål

Som et led i udmøntningen af AAU's digitaliseringsstrategi godkendte Det Strategiske Uddannelsesråd i juni 2019 en handleplan for digitalisering af uddannelserne. Formålet er bl.a. at styrke kvaliteten af uddannelserne gennem digitalisering af AAU's læringsmodel PBL (problembaseret læring).

Implementeringen af handleplanen monitoreres løbende og forløber planmæssigt. Det første skridt i handleplanen er opbygningen af den nødvendige organisatoriske kapacitet og kompetence. I 2019 har et centralt initiativ været etableringen af Center for Digitalt Understøttet Læring (CDUL). Centret består af en fællesenhed samt funktioner på hvert fakultet.

I fællesenheden er der ved udgangen af 2019 ansat tre digitale læringskonsulenter og en projektkoordinator. Fællesenheden har fastlagt fem fokusområder: Best practices, fælles principper for digital læring, videndeling og kompetenceudvikling, tekniske løsninger samt politikker og retningslinjer.

På hvert fakultet er der ansat en digital læringskonsulent i en lokal funktion. De lokale funktioner er knyttet tæt til hvert fakultets indsats for at udvikle og udbrede en digitalt understøttet PBL-praksis i de enkelte fagmiljøer. Frem til sommer 2020 er disse indsatser i pilotfase.

Erfaringer fra evaluering af pilotfasen anvendes som grundlag for lokale indsatser på fakultetsniveau i den resterende del af strategiperioden (til og med 2021). Da CDUL består af dels en fællesenhed, dels af lokale funktioner på fakultetsniveau, fungerer CDUL som en matrix-struktur med tæt samarbejde om etablering af fælles rammer, der er meningsfulde i forhold til de lokale indsatser på fakultetsniveau.

Væsentlige understøttende aktiviteter

For at sikre at anvendelsen af digitalt understøttede læringsaktiviteter bliver meningsfuld og er pædagogisk og fagdidaktisk begrundet, har AAU valgt at tage udgangspunkt i aktiviteter forankret i lokale fagmiljøer. Der er derfor igangsat lokale indsatser på hvert fakultet med det mål at udbrede digitale læringsmetoder. Disse indsatser giver værdifulde erfaringer med nye digitalt understøttede læringsformer og synliggør, hvilke barrierer og udfordringer der er forbundet med at udbrede digitale læringsmetoder. CDUL opsamler disse erfaringer både lokalt og fælles med henblik på yderligere udbredelse både i det enkelte fagmiljø og på tværs af universitetets fagmiljøer. De lokale aktiviteter omfatter særligt forløb med enkeltundervisere og grupper af undervisere, der planlægger og gennemfører læringsforløb (kurser, projektaktiviteter mv.), hvor nye digitale teknologier inddrages på baggrund af pædagogisk/didaktiske overvejelser.

CDUL markerede i januar 2020 sin 1-års fødselsdag ved at arrangere et videndelingsseminar for undervisere på AAU. Dagen havde fokus på de gode eksempler på digitalt understøttet læring, som CDUL har indsamlet på universitetet igennem centerets første leveår, hvor centeret på forskellig vis har vejledt underviserne i at realisere deres projekter.

For at sikre at det forskningsbaserede vidensgrundlag omsættes til konkret praksis i undervisningsmiljøerne, er der til de lokale indsatser på hvert fakultet knyttet faglig projektledelse. Denne skal bl.a. sikre den nødvendige inddragelse af forskningsmiljøer på AAU eksempelvis inden for PBL, læring og digitale læringsformer. CDUL vil udbygge samarbejdet i 2020.

Ændringer

Ikke relevant.

Dokumentation for udvikling i de fastsatte indikatorer

	Baseline 2018	2019	2020	2021
Opbygning af organisatorisk kompetence				
Antal fuldførte ansættelser i kompetencecentrets fælles funktion og lokale funktioner	0 ansættelser	9 ansættelser		
<i>Datakilde: Egen opgørelse, HR, AAU</i>				
Udnyttelse af teknologiske muligheder				
Studerendes vurdering af, hvordan de digitale teknologier via digitalisering af PBL medvirker til at understøtte de studerendes læreprocesser, øge studieintensiteten og styrke læringen		Afventer fokus-gruppeinterview i efteråret 2020 og 2021		

Bemærkninger til indikatorer

Udnyttelse af digitale teknologier

Ved afslutningen af eftersårssemesteret i 2020 og 2021 foretages en kvalitativ vurdering af, hvordan og hvorvidt de digitale teknologier via digitalisering af PBL har medvirket til at understøtte de studerendes læreprocesser, øget studieintensiteten og styrket læringen. Evalueringen foretages ved fokusgruppeinterview med studerende på fire-fem udvalgte uddannelser

Strategisk mål 6

Mere viden for verden gennem fokuseret og gensidigt forpligtende vidensamarbejde med det omgivende samfund

AAU vil videreudvikle sin kommercialiseringsindsats med fokus på at understøtte og motivere til flere kommercialiserede opfindelser og teknologier, flere iværksætteraktiviteter for studerende og ansatte, og bedre muligheder for studerende til at tage på projekt-orienterede forløb (praktik) hos en privat virksomhed eller i den offentlige sektor.

Institutionens vurdering af det strategiske mål

I 2019 kan AAU igen konstatere en fornuftig fremdrift i og konsolidering af aktiviteterne inden for vidensamarbejde med det omgivende samfund. AAU's Proof of Concept-program (PoC) har rundet sit første aktivitetsår. Der er en stadig voksende interesse fra de faglige miljøer, ligesom der er stor succes med at sikre, at PoC-projekter opnår yderligere bevillinger fra eksempelvis Innovationsfondens InnoExplorer-program. PoC-programmet er et vigtigt instrument til at modne teknologier og forskningsresultater til et niveau, hvor vi kan sikre de nødvendige midler til at videreudvikle og demonstrere markedspotentiale i forskningen. I det forgangne år er der igangsat 13 projekter. Samlet er 23 projekter lanceret, og til dato er der etableret syv spin-outs og registreret 85 solgte rettigheder med udgangspunkt i PoC-programmet.

AAU har i 2019 oplevet et fortsat højt aktivitetsniveau ift. iværksætteri blandt studerende og ansatte. I løbet af året er der etableret yderligere to inkubatormiljøer (hubs) med tilhørende understøttende aktiviteter decentralt i forskningsmiljøerne. Her er bl.a. etableret en inkubatorhub med særligt fokus på sundhedsområdet, som også fungerer som platform for samarbejde med eksterne interessenter.

Projektorienterede forløb

Som planlagt er alle studieordninger i 2019 gennemgået med henblik på indarbejdelse af projektorienterede forløb, hvor det findes relevant. Det er muligt at indgå i et projektorienteret forløb på 56,5 % af AAU's uddannelser, hvilket er en stigning fra baselineåret, hvor det gjorde sig gældende for 47,8 % af uddannelserne. Ændringerne i studieordningerne træder i kraft fra september 2020, hvorefter det bliver muligt for studerende på et større antal uddannelser at deltage i et projektorienteret forløb. Hvis man udelukkende ser på kandidat-, diplom- og professionsbacheloruddannelserne, der er de uddannelser, hvor projektorienterede forløb er en mulighed, og hvor AAU har fokuseret indsatsen, er der sket en stigning i andelen fra 75 % af uddannelserne i 2018 til 80 % i 2019

Når det gælder andelen af studerende, der deltager i projektorienterede forløb, har der i 2019 været et lille fald ift. baseline fra 24,8 % af dimittenderne til 23,6 % af dimittenderne. Der er dog sket en stigning fra 2018, hvor andelen var 22,8 % til 23,6 % i 2019. Der er mellem fakulteterne forskel på, hvor stor en andel af de studerende, der deltager i projektorienterede forløb. Særligt Det Humanistiske Fakultet skiller sig ud som det fakultet, hvor langt den største andel af de studerende (40 %) deltager i projektorienterede forløb. Dette er ikke overraskende, da det samtidig er det fakultet, der har størst udfordringer med ledighed og derfor, som led i de igangsatte beskæftigelsesindsatser, bl.a. har haft fokus på at opfordre de studerende til at deltage i projektorienterede forløb. Det er også på Det Humanistiske Fakultet, den største andel af uddannelser giver mulighed for projektorienterede forløb.

Det vurderes, at der fremover, nu hvor gennemgangen af samtlige studieordninger er afsluttet, ikke vil ske en betydelig stigning i andelen af uddannelser, der har indarbejdet projektorienterede forløb i studieordningen. Det fremtidige arbejde med de projektorienterede forløb vil derfor koncentreres om at få en større andel af de studerende til at anvende muligheden for at indgå i et projektorienteret forløb.

Væsentlige understøttende aktiviteter

Kommercialisering

AAU PoC-program er etableret i 2018 med henblik på at styrke nyttiggørelsen af forskning gennem modningen af opfindelser og kommercielt lovende forskningsresultater. Som et forsøg kan projekter, der ikke umiddelbart kan beskyttes med Intellectual Property Rights (IPR), også søge om støtte. For at sikre at de mest lovende projekter udvælges, har AAU nedsat et PoC-board, der består af repræsentanter fra industrien. Boardet træffer beslutning om tildeling af midler til ansøgninger på baggrund af en indstilling fra universitetet. AAU har siden etableringsåret 2018 tildelt interne PoC-midler til 23 projekter til en samlet værdi af 9.383.071 mio. kr.

I løbet af 2019 blev det besluttet at fokusere på institutter, som ikke historisk har tradition for patentering og kommercialisering. Derfor blev der etableret en løbende dialog på institutniveau under henholdsvis Det Humanistiske Fakultet og Det Samfundsvidenskabelige Fakultet. Dialogen forventes at fortsætte i 2020 med henblik på at afsøge mulighederne for yderligere POC-projekter fra disse fagområder.

Med etablering af yderligere to inkubatormiljøer i 2019 fortsætter AAU udviklingen af indsatsen omkring iværksæteri. De to nye miljøer er etableret i hhv. København og Aalborg, hvormed særligt indsatsen på campus i København er vokset markant i 2019. Det nye inkubatormiljø på campus i Aalborg er etableret med fokus på sundhedsinnovation på tværs af universitetet og fungerer desuden som ramme for samarbejde med eksterne partnere omkring sundhedsinnovation og et øget fokus på FN's verdensmål. I 2020 etableres yderligere to inkubatormiljøer, og indsatsen evalueres løbende for at sikre bedst mulige sammenhæng mellem inkubatormiljøer og særlige uddannelsesindsatser.

I løbet af 2019 har universitetet via iværksætterindsatsen understøttet 53 startup teams med forretningsideer svarende til 132 studerende. Særligt er der stort fokus på de studerendes læring, fx ved at koble de studerende til partnere i industrien, præsentation for paneler af erhvervsfolk og opbygning af mentorkorps. Der har ligeledes i 2019 været fokus på at afprøve en indsats for projektorienterede forløb i egne eller medstuderendes startups, placeret i inkubatormiljøet.

AAU's indsats ift. nyttiggørelse af forskningsresultater, der ikke er patenterbare, har i løbet af 2019 resulteret i to forskningsbaserede startups. Indsatser for at fremme startups, der stammer fra forskning, er et væsentligt indsatsområde via projekter som Open Entrepreneurship og Science for Society 2.

Projektorienterede forløb

Resultaterne af AAU's dimittendundersøgelser viser, at en stor del af de studerende, der deltager i projektorienterede forløb, får job i den virksomhed, hvor de har gennemført et projektorienteret forløb. Samtidig er et projektorienteret forløb en mulighed for at styrke sit CV og dermed et skridt på vejen til beskæftigelse efter endt uddannelse.

For at understøtte de studerendes deltagelse i projektorienterede forløb har AAU's karriereenhed i forbindelse med integrerede karriereforløb på udvalgte uddannelser med høj ledighed haft fokus på at opfordre studerende til at deltage i projektorienterede forløb.

Ændringer

Ikke relevant

Dokumentation for udvikling i de fastsatte indikatorer

	Baseline	2018	2019	2020	2021
Videnformidling via studerende på projektorienterede forløb					
Andel dimittender, der på deres uddannelse har gennemført projektorienterede forløb hos en privat virksomhed eller offentlig institution på minimum 15 ECTS	24,8 % (1.497 ud af 6.037 dimittender)	22,8 % (1.413 ud af 6.196 dimittender)	23,6 % (1.445 ud af 6.119 dimittender)		
<i>Datakilde: AAU's uddannelsesstat</i>					
Andel studieordninger, som giver mulighed for projektorienterede forløb, hvor den studerende kan erstatte et ordinært semester på universitetet bestående af undervisning og projektarbejde med et semesters projektorienteret forløb	47,8 % af alle åbne uddannelser	51 % af alle åbne uddannelser	56,5 % af alle åbne uddannelser		
<i>Datakilde: AAU's uddannelsesstat</i>					
Vidensformidling gennem kommercialisering af forskning					
Antal af udvalgte og støttede forskningsbaserede projekter gennem AAU's PoC-program	Ingen baseline. Nyt initiativ.	10 projekter	13 projekter		
<i>Datakilde: AAU Innovation, AAU</i>					
Antallet af solgte forskningsresultater målt på licenser og solgte rettigheder	5 licenser og 35 solgte rettigheder	6 licenser og 25 ⁵ solgte rettigheder	9 licenser og 41 solgte rettigheder		
<i>Datakilde: UFM's kommercialiseringsstatistik</i>					
Antallet af etablerede virksomheder (spin-outs)	1 spin-out	2 spin-outs	5 spin-outs		
<i>Datakilde: UFM's kommercialiseringsstatistik</i>					

Bemærkninger til indikatorer:

Andel studieordninger, som giver mulighed for projektorienterede forløb

I nedenstående fremgår en supplerende indikator, da det er på kandidat-, diplom- og professionsbacheloruddannelserne, projektorienteret forløb er en mulighed. Nedenstående opgørelse viser således andelen af disses studieordningers inklusion af projektorienterede forløb til forskel fra indikatorer i oversigten, som viser andelen ud fra den samlede uddannelsesportefølje, som omfatter bacheloruddannelserne.

⁵ Der er foretaget en korrektionen fra 27 til 25 i tallet for 2018. Korrektionen skyldes en fejlregistrering, der først er identificeret og korrigeret medio 2019.

	2018	2019
Videnformidling via studer projektorienterede forløb		
Andel studieordninger, som giver mulighed for projektorienterede forløb, hvor den studerende kan erstatte et ordinært semester på universitetet bestående af undervisning og projektarbejde med et semesters projektorienteret forløb	75 % af kandidat-, diplom- og professionsbacheloruddannelser, hvor projektorienteret forløb er muligt.	80 % af kandidat-, diplom- og professionsbacheloruddannelser, hvor projektorienteret forløb er muligt
<i>Datakilde: AAU's uddannelsestat</i>		
